

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

برنامه درسی

دوره: کارشناسی ارشد

رشته: مهندسی معماری

بازنگری شده مورخ ۹۲/۱۲/۱۸ دانشگاه تهران

بسم الله الرحمن الرحيم

عنوان برنامه: مهندسی معماری

بازنگری شده توسط دانشگاه تهران

- ۱- به استناد آیین‌نامه و اگذاری اختیارات برنامه‌ریزی درسی مصوب جلسه شماره ۸۸۲ مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۳ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی، برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد رشته مهندسی معماری بر اساس نامه شماره ۱۲۲/۲۴۷۰۶۲ مورخ ۹۶/۸/۱۶ دانشگاه تهران دریافت شد.
- ۲- برنامه درسی بازنگری شده فوق جایگزین برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته مهندسی معماری مصوب جلسه شماره ۳۶۵ مورخ ۷۷/۸/۲۴ شورای عالی برنامه‌ریزی می‌شود.
- ۳- برنامه درسی مذکور در سه فصل: مشخصات کلی، جدول واحد های درسی و سرفصل دروس تنظیم شده و برای تمامی دانشگاه ها و مؤسسه های آموزش عالی و پژوهشی کشور که طبق مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری فعالیت می کنند، برای اجرا ابلاغ می شود.
- ۴- این برنامه درسی از شروع سال تحصیلی ۱۳۹۶-۱۳۹۷ به مدت ۵ سال قابل اجراست و پس از آن نیازمند بازنگری می باشد.

عبدالرحیم نوہابراهیم

دبیر شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

فرید

دانشگاه تهران

مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس

دوره: کارشناسی ارشد

رشته: مهندسی معماری

پردیس هنرهای زیبا

مصوب جلسه مورخ ۹۲/۱۲/۱۸ شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه

این برنامه بر اساس آیین نامه وزارتی تفویض اختیارات برنامه ریزی درسی به دانشگاههای دارای هیات ممیزه توسط اعضای هیات علمی دانشکده معماری پردیس هنرهای زیبا بازنگری شده و در دویست و شصت و نهمین جلسه شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه مورخ ۹۲/۱۲/۱۸ به تصویب رسیده است.

تصویب شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه تهران در خصوص برنامه درسی

رشته: مهندسی معماری

مقطع: کارشناسی ارشد

- برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته مهندسی معماری که توسط اعضای هیات علمی دانشکده معماری پردیس هنرهای زیبا بازنگری شده است با اکثریت آراء به تصویب رسید.
- این برنامه از تاریخ تصویب لازم الاجرا است.
  - هر نوع تغییر در برنامه مجاز نیست مگر آنکه به تصویب شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه برسد.

پرویز تاجیک

دبیر شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه

سید مهدی قمرسری

معاون آموزشی دانشگاه

رأی صادره جلسه مورخ ۹۲/۱۲/۱۸ شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه در مورد بازنگری برنامه درسی رشته مهندسی معماری در مقطع کارشناسی ارشد صحیح است، به واحد ذیربطری ابلاغ شود.

محمد حسین آمید

سرپرست دانشگاه تهران

مشخصات کلی برنامه درسی

رشته مهندسی معماری

مقطع کارشناسی ارشد

مشخصات کلی برنامه درسی رشته مهندسی معماری در مقطع
کارشناسی ارشد

کارشناسی ارشد مهندسی معماری

Master of Architecture

تعريف رشته

دوره کارشناسی ارشد مهندسی معماری به عنوان دوره تحصیلات تکمیلی، پس از طی دوره کارشناسی مهندسی معماری، مطرح می‌باشد.

با پیشرفت‌های عصر جدید به خصوص در سه دهه اخیر شاهد تحولات عظیمی در حوزه‌های علوم، تحقیقات، و فناوری بوده‌ایم، برای رویارویی با این تحولات، هر جامعه دانشگاهی نیاز به بازنگری اهداف، روش‌ها، و رویکردهای آموزشی خود دارد. از این رو یک کمیته تخصصی با حضور اساتیدی با تجربه در حوزه‌های مختلف آموزشی راهاندازی شد و این کمیته با برگزاری جلساتی مستمر به شناسایی مشکلات، اهداف، و پیشنهادات تغییرات در آموزش دوره کارشناسی ارشد مهندسی معماری مشغول شد. همچنین در کنار کمیته تخصصی، نظرسنجی‌هایی از دانشجویان دوره کارشناسی ارشد مهندسی معماری و دانشآموختگان این رشته به عمل آمد که مجموعه این اطلاعات کمک شایانی به تهیه و تدوین برنامه پیشنهادی بازنگری دروس کرده است.

هدف رشته

هدف اصلی ایجاد دوره کارشناسی ارشد مهندسی معماری در دانشکده معماری پردیس هنرهای زیبای دانشگاه تهران، تربیت فارغ التحصیلان دوره کارشناسی ارشد مهندسی معماری جهت آماده نمودن آنها برای ورود به حرفه معماری و فعالیت‌های اجرایی و نیز ایجاد زمینه جهت ورود به عرصه‌های تحقیقاتی و مطالعات عالی معماری است.

ضرورت و اهمیت رشته

باتوجه به نیاز کشور به بهره‌گیری از معمارانی مجرّب در زمینه‌های اجرایی و تحقیقاتی، و نیز باتوجه به استقبال قابل توجه دانشآموختگان معماری به ادامه تحصیل در دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری معماری، رسالت دانشگاه تهران به عنوان دانشگاه مادر برای راهاندازی این دوره، ستگین است.

نقش و توانایی دانشآموختگان

فارغ التحصیلان این دوره بر اساس توانایی‌های کسب شده در روند آموزشی خود می‌توانند در زمینه‌های زیر اینفای نقش کنند.

- فعالیت به عنوان مهندس مشاور معماری در جهت طراحی بناها، توسعه طرح‌ها، و تهیه نقشه‌های معماری فاز یک و دو.
- فعالیت به عنوان مهندس مشاور معماری در زمینه‌های برنامه‌ریزی، تحقیقات، و مطالعات محیط‌آبادان، و ساخت.
- فعالیت در زمینه‌های پژوهشی با ورود به حوزه‌های نظری معماری.
- فعالیت‌های نظارتی در عملیات اجرایی ساختمان.
- همکاری محوری با متخصصین ذیرپیط در اجرای پروژه‌های گستردۀ معماری.

طول دوره و شکل نظام

طبق آیین نامه مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، شکل نظام به صورت ترمی- واحدی است و تعداد کل واحدهای درسی دوره کارشناسی ارشد مهندسی معماری ۳۲ واحد است. طول دوره نیز حداقل ۴ نیمسال و حداقل ۶ نیمسال تحصیلی می باشد.

پیش‌بینی شده است تا دانشجویان این دوره ضمن انجام تمرینات طراحی معماری در کارگاه‌های طراحی، در قالب دروس نظری نیز با دیدگاه‌های نظری و اجرایی طراحی بهتر آشنا شده و بتوانند از ایجاد ارتباط بین مباحث نظری و اجرایی بهره‌مند گردند. برنامه‌ریزی این دوره آموزشی از تعامل بین سه محور دروس طراحی، دروس آشنایی با حکمت و فلسفه معماری، و دروس آشنایی با محیط حرفه‌ای تشکیل شده است. این تعامل به گونه‌ای برنامه‌ریزی شده تا در هر نیمسال تحصیلی، دانشجویان دروس کارگاهی (عملی) و دروس نظری خود را با اهدافی از پیش تعیین شده سپری نموده تا در طول این دوره پس از آشنایی بهتر با انجام مطالعات طراحی و مبانی برنامه‌ریزی و طراحی، و ضمن آشنایی با دیدگاه‌های نظری و فلسفی در ارتباط با طراحی معماری، بتوانند این اطلاعات و نظریه‌ها را با محدودیت‌ها و نیازهای اجرایی سازگار نموده، طراحانی خلاق و ماهر تربیت گرددند.

جهت دستیابی به این اهداف، در طی نیمسال اول دوره آموزشی، پیش‌بینی گردیده تا دانشجویان به یک شناخت اولیه در ارتباط با افکار طراحی خود و روش‌های طراحی دست پیدا نمایند. در طی نیمسال دوم، دانشجویان با دیدگاه‌های نظری معماری آشنا شده و به تفکر و تعمق در این زمینه‌ها تشویق می‌گردند. در نیمسال سوم، با استفاده‌از دروس کاربردی در حرفه، از دانشجویان خواسته می‌شود تا خود را برای ورود به فعالیت حرفه‌ای آماده نمایند. از این‌رو در هر نیمسال تحصیلی مضماین دروس کارگاهی و دروس نظری با توجه به اهداف تعریف شده برای هر نیمسال مشخص می‌باشد و در طی این فرآیند تحصیلی دانشجویان می‌توانند زمینه لازم جهت سپری نمودن نیمسال چهارم را که در آن به تدوین پایان‌نامه و طرح نهایی می‌پردازند فراهم نمایند.

تعداد و نوع واحدها

تعداد واحدهای درسی در دوره کارشناسی ارشد مهندسی معماری ۳۲ واحد است.

• دروس اصلی ۲۴ واحد

• دروس اختیاری ۲ واحد

• پایان نامه ۶ واحد

جمع کل ۳۲ واحد

شرایط پذیرش دانشجو:

مطابق ضوابط و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.

جداول دروس

جدول شماره ۱۵

جدول دروس کمپود(جبرانی)رشته مهندسی معماری، مقطع کارشناسی ارشد

همنیاز	تعداد ساعت			تعداد واحد			نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری	جمع	عملی	نظری		
طرح معماری ارشد(۱)	۱۶۰	۱۶۰		۵	۵		مقدمات طراحی معماری(۳)	۱
طرح معماری ارشد(۱)	۶۴	۶۴		۲	۲		بیان معماری(۳)	۲
طرح معماری ارشد(۱)	۳۲		۳۲	۲		۲	معماری معاصر(۱)	۳
	۲۵۶	۲۲۴	۳۲	۹	۷	۲	جمع کل	

دانشجو حداکثر تا ۶ واحد می‌تواند از دروس فوق اخذ نماید.

جدول شماره ۲

جدول دروس اصلی رشته مهندسی معماری، مقطع کارشناسی ارشد

پیشتياز	تعداد ساعات			تعداد واحد			نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری	جمع	عملی	نظری		
ندارد	۳۲		۳۲	۲		۲	روش تحقیق و تدوین پایان نامه	۱
ندارد	۳۲		۳۲	۲		۲	برنامدهی و روش های طراحی	۲
ندارد	۱۲۸	۱۲۸		۴	۴		طرح معماری ارشد (۱)	۳
طرح معماری ارشد (۱)	۳۲		۳۲	۲		۲	حکمت معماری در ایران	۴
طرح معماری ارشد (۱)	۳۲		۳۲	۲		۲	انسان و محیط	۵
طرح معماری ارشد (۱)	۱۲۸	۱۲۸		۴	۴		طرح معماری ارشد (۲)	۶
طرح معماری ارشد (۱)	۳۲		۳۲	۲		۲	حقوق معماری ارشد	۷
طرح معماری ارشد (۱)	۶۴	۶۴		۲	۲		مراتب اجرایی ساختمان	۸
طرح معماری ارشد (۱)	۱۲۸	۱۲۸		۴	۴		طرح معماری ارشد (۳)	۹
	۶۰۸	۴۴۸	۱۶۰	۲۴	۱۴	۱۰	جمع کل	

جدول شماره ۳

جدول دروس اختیاری رشته مهندسی معماری، مقطع کارشناسی ارشد

پیش‌نیاز	تعداد ساعت			تعداد واحد			نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری	جمع	عملی	نظری		
ندارد	۳۲		۳۲	۲		۲	معماری و توسعه	۱
ندارد	۳۲		۳۲	۲		۲	تحلیل مکان طرح	۲
ندارد	۳۲		۳۲	۲		۲	سازه‌های معاصر	۳
ندارد	۳۲		۳۲	۲		۲	خاستگاه‌های نظریه معماری در دوران معاصر	۴
ندارد	۳۲		۳۲	۲		۲	معماری و اقلیم	۵
	۱۶۰		۱۶۰	۱۰	-	۱۰	جمع کل	

* تنها یک درس اختیاری از فهرست بالا و یا از دیگر گرایش‌های دوره‌های کارشناسی ارشد به تایید شورای آموزشی، لازم به اخذ می‌باشد.

سرفصل دروس

عنوان فارسی درس: روش تحقیق و تدوین پایان نامه

عنوان درس به انگلیسی: Architectural Research & Preparing Thesis

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: اصلی

نوع واحد: ۲ واحد نظری

پیشناز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد □ ندارد ■ سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □

اهداف کلی درس:

- کسب دانش لازم برای کاربرد روش‌های تحقیق مناسب برای رشته معماری.
- افزایش توان علمی دانشجویان در ارائه روش‌مند مقاله علمی-پژوهشی و پایان‌نامه در سطح کارشناسی ارشد.

سرفصل درس:

نظری:

درس روش تحقیق در معماری در سه بخش شامل "مقدمه"، "روش شناسی و روش‌ها" و "تدوین پایان‌نامه"

به ترتیب زیر ارائه می‌شود:

۱. شناخت مفاهیم کلی، و تبیین زیر ساخت‌های نظری مورد نیاز برای درک پارادایم‌های اصلی تحقیق معماری و درک نظام‌مند رابطه میان تئوری و تحقیق، و تحقیق و طراحی در معماری.
۲. روش شناسی و آشنایی با راهبردهای تحقیق، انتخاب موضوع مناسب با سطوح مورد نظر تحقیق، مرور سابقه موضوع و بررسی راهبردهای مناسب با رشته معماری. شناخت تدبیر و فنون جمع‌آوری اطلاعات و کاربرد آن‌ها در تحقیق و طراحی معماری.
۳. تحلیل نکات مهم نگارشی موثر در ساختار رساله، شیوه‌های علمی ذکر منابع و مأخذ.

بنابراین سرفصل دروس به ترتیب زیر خواهد بود:

- ضرورت آموزش روش تحقیق در رشته معماری
- رابطه نظریه‌های معماری و تحقیق (تعریف نظریه، مدل، فرضیه):
- انتخاب موضوع تحقیق، مرور سابقه موضوع:
- طرح تحقیق (انواع، مدل‌های ساختاری، بخش‌های مورد نیاز):
- روش شناسی تحقیق، تعریف سطوح مفهومی تحقیق: پارادایم‌ها، راهبردها، تدبیر و فنون:

- راهبردها (strategies): راهبرد تفسیری-تاریخی؛
- راهبردها: راهبردهای ترکیبی (مطالعه موردنی)؛ (Case Study)
- راهبردها: تحقیق کیفی؛
- تدابیر (Tactics) یا فنون تحقیق (شیوه‌های گرفتن اطلاعات از محیط)؛
- تدابیر: مشاهده (تدبیری کلیدی در گرفتن اطلاعات مورد نیاز طراحی)؛
- تدابیر: فنون خاص مشاهده (روش‌های علوم رفتاری)؛
- ساختار محتوایی و شکلی پایان‌نامه (ویژگی‌ها، تفاوت‌ها)؛
- فنون نگارش پایان‌نامه؛
- ذکر منابع و مأخذ (تحلیل مقایسه‌ای شیوه‌ها در زبان فارسی و انگلیسی).

روش ارزیابی:

پیروزه (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)
٪۵۰	آزمون های نوشتاری	٪۵۰	.

فهرست منابع:

گروت، لیندا؛ وانگ، دیوید (۱۳۸۸)، روش‌های تحقیق در معماری، ترجمه علیرضا عینی‌فر، چاپ سوم، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

تل دی لیدی، (۱۳۸۰)، روش تحقیق برنامه ریزی طراحی، ترجمه علی یاران، تهران: دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات.

بن، رابرت (۱۳۷۶)، تحقیق موردنی، ترجمه علی پارسانیان و سید محمد اعرابی، تهران: دفتر پژوهش‌های فرهنگی.
حری، عباس (۱۳۸۸)، آینه‌نگارش علمی، چاپ پنجم، تهران: تهاد کتابخانه‌های عمومی کشور.

عنوان فارسی درس: برنامه‌دهی و روش‌های طراحی

عنوان درس به انگلیسی: Architectural Programming & Design Methods

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: اصلی

نوع واحد: ۲ واحد نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد □ ندارد ■ سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □

اهداف کلی درس:

توجه به ضرورت امر برنامه‌دهی در طراحی معماری و بهره‌گیری از آن در فرآیند طراحی مورد نظر این درس می‌باشد. همچنین با بررسی بحث روش‌شناسی در طراحی و بهره‌گیری از روش‌ها و ترفندات طراحی، دانشجویان به مقوله فکر کردن در طراحی تشویق شده و از تعامل تفکر منطقی و خلاقانه در کار طراحی آگاه می‌گردند. مطالب این درس شامل زمینه‌های زیر می‌باشند:

- بررسی فرآیند طراحی و سیر تحول آن،
- آشنایی با مقوله برنامه‌دهی و مقایسه آن با بحث برنامه‌ریزی،
- بررسی مزایا و مراحل برنامه‌دهی،
- آشنایی با روش‌شناسی طراحی.

از دیگر اهداف این درس از موارد زیر می‌توان نام برد:

جلب توجه دانشجو به مقوله روند طراحی و مراحل آن

تأکید بر نقش برنامه‌دهی در فرآیند طراحی

آشنایی با روش‌شناسی و روش‌های طراحی

سرفصل درس:

نظری:

ضمن مروری بر تئوری‌های طراحی معماری و معرفی ویژگی‌های معماری "خوب"، موارد ذیل مورد بررسی قرار می‌گیرد:

- معرفی مراحل طراحی از حل مسئله تا طراحی

- مروری بر تئوری‌های حل مسئله

- مروری بر روش‌های طراحی و بکارگیری تفکر نقادانه چهت تصمیم‌سازی

عناوین اصلی درس:

• برنامه‌دهی معماری

• فرآیند طراحی

• حل مسئله

• تفکر در طراحی

• روش‌های طراحی

• کانسپت طراحی

• روش‌های تحقیق در طراحی

روش ارزیابی:

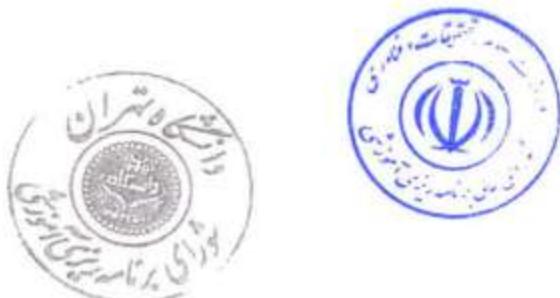
پژوهه (تصویر درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (تصویر درصد مشخص گردد)	میان ترم (تصویر درصد مشخص گردد)	ارزشیابی مستمر (تصویر درصد مشخص گردد)
٪۵۰	آزمون های توشتاری ٪۳۰		٪۲۰

فهرست منابع:

منابع اصلی:

- Broadbent, Geoffrey, (postscript), (1988). Design in Architecture: Architecture and the Human Sciences. UK: David Fulton Publishers.
- Lawson, Bryan, (1990). How Designers Think? The Design Process Demystified. 2nd Edition. London: Butterworth Architecture.
- Lang, Jon, (1987). Creating Architectural Theory: The Role of the Behavioral Sciences in Environmental Design. New York: Van Nostrand Reinhold Company.
- Laseau, Paul, (1989). Graphic Thinking for Architects and Designers. NY: Van Nostrand Reinhold.
- Cherry, Edith, and John Petronis, (2009). Architectural Programming. [www.html:file://J:\programming\Architectural Programming Whole Building Design Guide \(2010/08/20\)](http://www.html:file://J:\programming\Architectural Programming Whole Building Design Guide (2010/08/20))
- Duerk, Donna P., (1993). Architectural Programming: Information Management for Design. New York: Van Nostrand Reinhold.
- Hershberger, Robert G., (2001). The Architect's Handbook of Professional Practice. 13th edition. New York: John Wiley and Sons.
- Hershberger, Robert G., (1995). Architectural Programming and Pre-design Manager. New York: McGraw Hill.
- Pena, William P., and Steven A. Parshall, (2001). Problem Seeking: An Architectural Programming Primer, 4th edition. New York: John Wiley and Sons.
- White, Edward T. (1972). Introduction to Architectural Programming. Tucson, Ariz.: Architectural Media.

- پنیا، ویلیام آم، (۱۳۸۴). مبانی برنامه‌ریزی معماری: تبیین روش مسئله کاوی. ترجمه محمد احمدی نژاد. اصفهان: نشر خاک.
- لاسیو، پل، (۱۳۷۷). تفکر ترسیمی برای معماران و طراحان. ترجمه: سعید آقایی و محمود مدنی. انتشارات هنر و معماری.
- لنگ، جان، (۱۳۸۱). آفرینش نظریه معماری: نقش علوم رفتاری در طراحی محیط. ترجمه: علیرضا غنی فر، انتشارات دانشگاه تهران.
- دورک، دانا (۱۳۸۹). "برنامه‌دهی معماری: مدیریت اطلاعات برای طراحی". ترجمه سید امیر سعید محمودی. انتشارات دانشگاه تهران.

عنوان فارسی درس : طرح معماری ارشد (۱)

عنوان درس به انگلیسی: Graduate Architectural Design I

تعداد واحد: ۴ واحد

تعداد ساعت: ۱۲۸

نوع درس: اصلی

نوع واحد: ۴ واحد عملی

پیشنبه: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □ سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □

اهداف کلی درس:

- تأکید بر جنبه‌های کاربردی و برنامه‌دهی طراحی
- توجه به عوامل تأثیرگذار در شکل‌گیری طراحی
- مروزی بر روش‌های طراحی در راه پرداختن به موضوع طراحی

سرفصل درس:

عملی:

در این طرح دانشجو با پرداختن به جنبه‌های خلاقانه و روشنمند، اقدام به انجام تمرینی می‌نماید که در آن لازم است با استفاده از روش‌های تحقیق در معماری، به تکمیل برنامه و ایجاد شناخت کامل از موضوع و نیازهای طرح بپردازد.

ارزش‌گذاری مبتنی بر سه راستای زیر خواهد بود:

- توجیه تحلیلی موضوع، استفاده کنندگان، بستر و نیازها
- توجه به کیفیت طرح و جنبه‌های خلاقانه طراحی
- ایجاد تعامل بین دو مورد اول و دوم در مسیر رسیدن به پاسخ نهایی طراحی

روش ارزیابی:

پژوهه (تصویر درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (تصویر درصد مشخص گردد)	میان ترم (تصویر درصد مشخص گردد)	ارزشیابی مستمر (تصویر درصد مشخص گردد)
٪۵۰			٪۵۰

فهرست منابع:

منابع مربوط به این درس همه ساله از سوی استاد با توجه به نمونه‌های مورد بررسی معرفی می‌گردد.

- چینگ، فرانسیس (۱۳۸۶)، فرم فضانظم، ترجمه زهره قراگوزلو، انتشارات دانشگاه تهران
- دبیوس، دیوید (۱۳۸۶)، پلان گرافیک، ترجمه زهرا رضوی، نشر گنج، تهران
- کسمایی، مرتضی (۱۳۸۵)، اقلیم و معماری، نشر خاک، تهران
- گروتر، یورگ (۱۳۸۰)، زیبایی‌شناسی در معماری، ترجمه جهانشاه پاکزاد، دانشگاه شهید بهشتی
- وايت، ادوارد (۱۳۷۸)، مفاهیم پایه در معماری، ترجمه محمد احمدی نژاد، نشر خاک، تهران
- Lagro, James A. JR. (2001), Site Analysis, Linking Program and Concept in Land Planning and Design, John Wiley and Sons, Canada
- Lynch, Kevin, (1984), Site Planning, United States of America, Maple-vai

عنوان فارسی درس : حکمت معماری در ایران

عنوان درس به انگلیسی: Architectural Wisdom in Iran

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: اصلی

نوع واحد: ۲ واحد نظری

بیشنیاز: طرح معماری ارشد (۱)

آموزش تکمیلی عملی: دارد □ سفر علمی ■ کارگاه □ آزمایشگاه □ سمینار □

اهداف کلی درس:

آنچه معمولاً در کلاس‌های معماری و مجلات و کتب مربوطه در اختیار دانشجویان قرار می‌گیرد مباحثی است متفرق از مکاتب و نظریه‌های معماری اروپا. این درس در صدد آن است که دانشجویان رشته معماری در ایران را با پیشینه غنی‌اندیشه و کیفیت ظهور آن در معماری در طول تاریخ ایران آشنا نماید.

مطلوب درس شامل زمینه‌های زیر می‌باشد:

- رابطه اندیشه و معماری
- کیفیت ظهور اندیشه معماری
- روند تطور اندیشه معمارانه انسان ایرانی در طول تاریخ
- بررسی نمونه‌های معتبر هر برهه از تاریخ معماری ایران و کیفیت تبدیل ذهن به عین و همچنین
- آشنایی دانشجویان با کمیت و کیفیت اندیشه معماران ایرانی
- ایجاد خودبازرگانی نسبت به معماری ارزشمند این سرزمین
- دستیابی به منطق و اصولی که راهنمای معماران در خلق آثارشان در این سرزمین بوده است.
- دستیابی به جایگاهی که بر اساس آن بتوان معماری امروز و فردا را بر اساس ریشه‌های اندیشه معماری ایرانی استوار نمود.

سرفصل درس:

نظری:

- ابتدا طی دو جلسه رابطه بین اندیشه آدمی با خلق اثر معماری بررسی می‌گردد.
- در دوازده جلسه مقاطع اساسی سیر اندیشه‌های معماری ایرانی مورد بحث و بررسی قرار گرفته و با ارائه برگزیده‌ترین آثار هر دوره کیفیت تجلی اندیشه معماران در آثارشان مطرح می‌گردد.
- در جلسات انتهایی درس مجددًا جمع‌بندی از سیر اندیشه معماری ایران و دستیافته‌های آن به‌وای حکمت به‌سوی آینده مطرح می‌گردد.

عنوانین اصلی درس:

- رابطه اندیشه و معماری (دو جلسه)
- سیر اندیشه معماری در ایران شامل:
  - از آغاز تا شهرنشینی
  - دوران شهرنشینی تا اسلام
  - دوره ماد
  - دوره هخامنشی
  - دوره ساسانی
  - صدر اسلام
  - قرون چهارم تا ششم اسلامی
  - قرون ششم تا دهم
  - دوره صفویه
  - دوره قاجار
  - دوره پهلوی اول و دوم
  - پس از انقلاب اسلامی
- بررسی نتایج (دو جلسه)

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروره
(بصورت درصد مشخص گردد)			
%۵۰			%۵۰

فهرست منابع:

پس از انتخاب دوره توسط دانشجو(یان) کلیه جزوایات ترم‌های قبل (مربوط به آن دوره) که هر یک واحد متابع بسیار وسیع آن دوره می‌باشد در اختیار دانشجویان قرار می‌گیرد.

علاوه بر آن متابع مطالعاتی هر دوره در کلاس هنگام طرح مباحثت آن دوره ارائه می‌گردد.

از استاد مدعو خواسته می شود که در طول زمان تحقیق راهنمایی و دستگیری از دانشجویان آن دوره را نیز تقبل نماید.

• اصلانلو، حسن و رستمیزاده، امیرحسین (۱۳۸۸)، جستاری در تاریخ معماری و شهرسازی ایران، ناشر: سورهمهر

• آیتالله‌زاده شیرازی، باقر (به‌اهتمام) (۱۳۸۵)، مجموعه مقالات سومین کنگره تاریخ معماری و شهرسازی ایران: ۲۵-

۳۰ فروردینماه ۱۳۸۵، ارگیم - کرمان، ناشر: رسانهپرداز - ۲۷ آذر ۱۳۸۵

• الکساندر، کریستوفر (۱۳۸۱)، معماری و راز جاودانگی، راه بی‌زمان ساختن، ترجمه مهرداد قیومی بیدهندی، ناشر: دانشگاه شهید بهشتی

• کیانی، محمدیوسف (گردآورنده) (۱۳۸۹)، معماری ایران (دوره اسلامی)، ناشر: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)

• کیانی، محمدیوسف (۱۳۸۹)، تاریخ هنر معماری ایران در دوره اسلامی، ناشر: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)

• گلی جانی مقدم، نسرین (۱۳۸۶)، تاریخ‌شناسی معماری ایران: طرح رویکردی جدید با توجه به کاستی‌های تاریخ‌نگاری معماری ایران، ناشر: دانشگاه تهران، مؤسسه انتشارات و چاپ

• نقی‌زاده، محمد (۱۳۸۵)، معماری و شهرسازی اسلامی (مبانی نظری)، ناشر: راهیان

عنوان فارسی درس : انسان و محیط

عنوان درس به انگلیسی: Man & Environment

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: اصلی

نوع واحد: ۲ واحد نظری

پیشنبهایز: طرح معماری ارشد (۱)

آموزش تکمیلی عملی: دارد □ ندارد ■ سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □

اهداف کلی درس:

- کسب دانش لازم برای درک عوامل موثر در روابط متقابل انسان و محیط و تعامل مردم در محیط.
- افزایش توان تحلیل روانشناسی طراحان برای ایجاد آگاهی بیشتر نسبت به طراحی محیط

سرفصل درس:

نظری:

برای نیل به اهداف فوق زمینه‌های زیر دنبال خواهد شد:

- علوم رفتاری و مبانی نظری طراحی محیط‌های مسکونی؛
- مفاهیم بنیادین محیط و رفتار انسان؛
- الگوهای فعالیت و تعامل اجتماعی در محیط‌های مسکونی؛
- شناخت ارزش‌های زیباشتاخی و تأثیر آن در شکل‌گیری محیط‌های مسکونی.

عناوین اصلی دروس عبارتند از:

- رابطه علوم رفتاری با برنامه‌ریزی و طراحی محیط؛
- شناخت ماهیت محیط، فرآیندهای بنیادین رفتار انسان و رابطه محیط و رفتار انسان؛
- الگوهای فعالیت و محیط ساخته شده، مفهوم قرارگاه رفتاری؛
- انسان سنجی و مهندسی عوامل انسانی؛
- نقشه‌های شناختی و رفتار فضایی؛
- نظریه همچواری؛ خلوت، فلوروپایی، فضای شخصی؛
- ایمنی و امنیت در محیط؛
- تعامل اجتماعی در محیط؛
- نهادهای اجتماعی و الگوهای سکونت؛
- ارزش‌های زیبایی‌شناختی محیط.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پژوهه
(تصویر درصد مشخص گردد)			
%۵۰			%۵۰

فهرست منابع:

- گروتر، یورگ (۱۳۸۵). *زیبایی‌شناسی در معماری*. ترجمه جهانشاه پاکزاد و عبدالرضا همایون. چاپ دوم، تهران: انتشارات دانشگاه شهید بهشتی.
- لنگ، جان (۱۳۸۸). *آفرینش نظریه معماری: نقش علوم رفتاری در طراحی محیط*. ترجمه علیرضا عینی فر، چاپ چهارم، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- مرتضوی، شهرناز (۱۳۸۱). *روانشناسی محیط*. نگارش دوم، تهران: انتشارات دانشگاه شهید بهشتی.
- حال، ادوارد (۱۳۷۶). *بعد پنهان*. ترجمه منوچهر طبیبیان، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- Lawson, Brayan (2001), *The Language of Space*, Oxford: Architectural Press.
- Porteous, j. Douglas (1977), *Environment and Behavior: Planning and Everyday Urban Life*, Mass.: Addison- Wesley

عنوان فارسی درس: طرح معماری ارشد (۲)

عنوان درس به انگلیسی: Graduate Architectural Design II

تعداد واحد: ۴ واحد

تعداد ساعت: ۱۲۸

نوع درس: اصلی

نوع واحد: ۴ واحد عملی

پیشنبه: طرح معماری ارشد (۱)

آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □ سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □

اهداف کلی درس:

- تأکید بر جنبه‌های فلسفی و نظری طراحی

- توجه به جنبه‌های زیبایی‌شناسی و خلاقانه طراحی

موضوع:

درس طراحی معماری ارشد (۲) با تأکید بر نظریه‌های مطرح در طراحی و هم‌مان با دروس نظری «حکمت معماری در ایران» و «انسان و محیط» برگزار می‌گردد. از ویژگی‌های موضوع این طرح توجه به مبانی نظری و سیاست‌گذاری طراح در بسترها فلسفی و ذهنی است. از این رو موضوع طرح می‌تواند در زمینه‌های فضاهای فرهنگی انتخاب گردد.

سرفصل درس:

عملی:

در این طرح دانشجو ضمن بهره‌گیری از دانش و یافته‌های خود در طرح معماری ارشد (۱)، اقدام به انجام تمرینی می‌نماید که در آن توجه به جنبه‌های نظری در ارائه کاتسیت طرح مطرح می‌باشد. با توجه به سیر اندیشه‌ها در مکاتب و نظریه‌های طراحی داخلی و خارجی، و تأکید به نقش انسان در محیطی که برای او طراحی می‌گردد، از دانشجویان خواسته می‌شود تا به همراه ارائه نقشه‌های طراحی، گزارشی توجیهی از چگونگی شکل‌گیری مبانی نظری خود ارائه نمایند.

ارزش‌گذاری مبتنی بر دو راستای زیر خواهد بود:

- توجیهی مبانی نظری و سیاست‌گذاری طرح

- توجه به کیفیت طرح و جنبه‌های زیبایی‌شناسی آن

روش ارزیابی:

بروزه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
(تصویرت درصد متخصص گردد) 	(تصویرت درصد متخصص گردد)	(تصویرت درصد متخصص گردد)	(تصویرت درصد متخصص گردد)

فهرست منابع:

دروس عملی/اکارگاهی دارای منابع مشخصی نمی‌باشند و با توجه به موضوع طرح، هر نیمسال دانشجویان می‌توانند از منابع معرفی شده از سوی استاد، استفاده کنند.

- هوارد بیکر، جفری (۱۳۸۲)، راهبردهای طراحی در معماری، رویکردی به تحلیل فرم، ترجمه رضا افهی، نشر نسل باران
- آذری، امید (۱۳۸۹)، آموزش طرح معماری (از کانسپت تا فرم و فضا)، نشر مهرآزان
- آنتونیادس، آتونی (۱۳۸۳)، بوطیقای معماری (آفرینش در معماری) تئوری طراحی: راهبردهای محسوس به سوی خلاقیت معماری، ترجمه احمد رضا آی، نشر سروش، جلد ۱
- چری، ادیت (۱۳۸۸)، برنامه‌ریزی برای طراحی از تئوری تا عمل، ترجمه شهناز پورناصری، نشر مرکز مطالعاتی و تحقیقاتی شهرسازی و معماری
- چیننگ، فرانسیس (۱۳۸۶)، فرم فضا نظم، ترجمه زهره قراگوزلو، انتشارات دانشگاه تهران
- خیابانیان، علی (۱۳۸۹)، خلاقیت در فرآیند طراحی معماری، نشر مهر ایمان
- سالوادوری، ماریوجورج (۱۳۸۸)، سازه‌های معماري، ترجمه محمود گلابچی، ناشر: دانشگاه تهران
- کسمایی، مرتضی (۱۳۸۵)، اقلیم و معماری، نشر خاک
- گروتز، کورت (۱۳۸۸)، زیبایی‌شناسی در معماری، ترجمه جهانشاه پاکزاد، دانشگاه شهید بهشتی
- لاوسون، برایان (۱۳۸۰)، طراحانچگونه‌می‌اندیشند، ترجمه حمید ندیمی، ناشر: دانشگاه شهید بهشتی
- مزینی، منوچهر (۱۳۸۸)، از زمان و معماری، نشر شهیدی

عنوان فارسی درس : حقوق معماری ارشد
عنوان درس به انگلیسی: Architectural Rights & Regulations

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: اصلی

نوع واحد: ۲ واحد نظری

پیشنبه: طرح معماری ارشد (۱)

آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد سفر علمی آزمایشگاه سمینار

اهداف کلی درس:

آموزش قوانین و مقرراتی است که با حرفة معماری ارتباط مستقیم دارد.

سرفصل درس:

نظری:

- کلیات حقوق:

الف - آشنایی با:

• قانون مدنی (مالکیت، حق انتفاع، دیوار فاصل و ...)

• قانون تجارت (شخصی حقیقی، شخصی حقوقی، انواع شرکت و ...)

• قانون محاسبات عمومی (معاملات دولتی، مناقصه، مزایده و ...)

• قانون منع مداخله کارکنان دولت در معاملات دولتی

• قانون و مقررات طرح‌های عمرانی (نظام فنی و اجرای طرح‌های عمرانی)

ب - حقوق موافقتنامه‌ها و قراردادها

• تعاریف و انواع قراردادها

• اصول بنیادی، تفسیر و ساخت قراردادها (شرح موضوع، شرح خدمات، مدت، حق الزحمه، تعهدات، نشانی

• استاد و مدارک قرارداد

• تعهدات وثیقه‌ای (ضمانت انجام تعهدات، ضمانت حسن اجرای کار و ...)

• شروط قرارداد (شرایط عمومی و خصوصی قراردادهای همسان در طراحی و ساخت)

ج - صلاحیت‌ها و مسئولیت‌ها

• تشخیص صلاحیت اشخاص حقیقی و حقوقی در نظام فنی و اجرای طرح‌های عمرانی (آئین‌نامه تشخیص صلاحیت مشاوران و پیمانکاران)

• تشخیص صلاحیت حرفه‌ای اشخاص حقیقی و حقوقی (بروائة اشتغال به کار نظام مهندسی ساختمان)

۲- قوانین و مقررات حاکم بر مالکیت و کاربرد اراضی:

- قانون زمین شهری (کمیسیون ماده ۱۲ و ...)
- قانون حفظ و گسترش فضای سبز شهری (کمیسیون ماده ۷ و ...)
- قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری (طرح‌های جامع، تفصیلی، هادی، کمیسیون ماده ۵ و ...)
- قانون شهرداری‌ها (عمران و نوسازی شهری، مواد ۹۹، ۱۰۰، ۱۰۱ و ...)
- ائیننامه احداث بنادر خارج از محدوده قانونی و حریم شهرها
- قانون مدنی (حق انتفاع، حق ارتفاق، وقف و ...)
- قانون ثبت (افزار، تفکیک، مشاع و ...)
- قانون تملک آپارتمان‌ها
- قانون ملی شدن جنگل‌ها و مرانع کشور (کمیسیون‌های مواد ۳۳، ۳۲، ۵۶ و ...)
- قوانين و مقررات مربوط به حریم‌های قانونی (حریم شهر، حریم راهها و اتوبان‌ها، حریم خطوط انتقال نیرو، حریم رودخانه‌ها و مسیلهای، حریم اماكن و تأسیسات نظامی و انتظامی و امنیتی، حریم اماكن تاریخی و باستانی، حریم فروندگاه‌ها و ...، مناطق حفاظت‌شده محیط زیست)
- ۳- قوانین و مقررات حاکم بر طراحی و احداث بنا
  - مقررات شهرسازی (طرح‌های تفصیلی، هادی و ...)
  - قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان
  - قانون شهرداری‌ها (ماده ۱۰۰ و ...)
  - مقررات ملی ساختمانی (مصالح و فرآورده‌های ساختمانی، ایمنی و حفاظت کار در حین اجرا، صرف‌جویی در مصرف انرژی، مقاومسازی ساختمان‌ها در مقابل زلزله و ...)
  - ضوابط مقررات برای عبور و مرور معلولین
- ۴- آشنایی با شرح و خلاف و اختیارات سازمان‌های حقوقی و شهرسازی در ایران
  - وزارت مسکن و شهرسازی (شورای عالی شهرسازی، سازمان زمین و مسکن، کمیسیون‌های ماده ۵ و ...)
  - شورای اسلامی و شهرداری
  - وزارت کشور (دفتر فنی، استانداری‌ها و ...)
  - میراث فرهنگی
  - محیط زیست

روش ارزیابی:

بروزه (تصویر درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (تصویر درصد مشخص گردد)	میان ترم (تصویر درصد مشخص گردد)	ارزشیابی مستمر (تصویر درصد مشخص گردد)
			%۱۰۰

فهرست منابع:

منابع مربوط به این درس همه ساله از سوی استاد با توجه به نمونه های مورد بررسی معرفی می گردد.

- دفتر تدوین و ترویج مقررات ملی ساختمان، مقررات ملی ساختمان ایران: مباحث ۲۰ گانه
- دورسی، راپرت (۱۳۸۹)، سیستم های اجرای پروژه در صنعت ساختمان، ترجمه محمود گلابچی و امیر فرجی، ناشر: دانشگاه تهران
- ره پیک، حسن (۱۳۸۷)، حقوق مدنی، حقوق قراردادها، تهران، انتشارات خرستندی
- شوالب، کنی (۱۳۸۸)، مدیریت پروژه بارویکرد پروژه های فناوری اطلاعات، ترجمه محمود گلابچی، ناشر: دانشگاه تهران
- گلابچی، محمود و امیر فرجی (۱۳۸۹)، مدیریت استراتژیک پروژه، ناشر: دانشگاه تهران
- منصور، جهانگیر، قانون تجارت با آخرین اصلاحات والحقات
- منصور، جهانگیر، قانون مدنی (جلد اول، جلد دوم، جلد سوم)
- با آخرین اصلاحیه ها والحقات و توضیحات و معانی لغات و اصطلاحات همراه با قانون مسئولیت مدنی
- منصور، جهانگیر، قوانین و مقررات مربوط به شهرو شهرداری ، شوراهای اسلامی، قوانین شهرداری، اصناف و اماکن عمومی

عنوان فارسی درس: مراقبت اجرایی ساختمان
عنوان درس به انگلیسی: Construction Procedures

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۶۴

نوع درس: اصلی

نوع واحد: ۲ واحد عملی

پیش‌نیاز: طرح معماری ارشد (۱)

آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □ سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □

: مقدمه

قوانين فنی ساختمان با توجه به تنوع مصالح ساختمانی، عملکرد ایمنی و حفظ محیط زیست روز به روز مفصل‌تر و پیچیده می‌شود. به همین دلیل مانند بخش دولتی، کارفرمایان بخشن خصوصی هم ترجیح می‌دهند طراحی و اجرا و یا بازسازی ساختمان‌ها را به دفاتر فنی، مهندسان مشاور و پیمانکاران با تجربه و اگذار کنند. در عین حال پیش‌بینی و انجام کلیه نکاتی که مورد نیاز طرح است و رعایت کلیه الزامات قوانین و مقررات ملی ساختمان، که باید از جانب کلیه دست‌اندرکاران و کارفرمایان و دیگر رعایت شود. نکات مهمی که در زیبایی ساختمان اثر می‌گذارد نظارت بر انتخاب مصالح، اجرای طرح امری اجتناب‌ناپذیر می‌باشد. بنابراین لزوم مطالعه و بازنگری به مقاطع متوالی برنامه تهیه طرح اولیه و نقشه‌های اجرایی و بالاخره اجرای ساختمان یا بازسازی پناهای موجود مشاهده می‌شود تا در این مسیر کلیه نکات مهمی که باید در مراحل مختلف در نظر گرفته شود و در اجرا رعایت گردد مورد بررسی قرار گیرد.

سرفصل درس:

عملی:

- مشخصات دست‌اندرکاران ساخت و ساز، سازمان
- اصول زیربنای کار مسئول طرح ساختمانی
- مؤسسات و سازمان‌های اجرایی ساختمان
- مطالعات اولیه، طرح مرحله اول، نقشه‌های اجرایی
- مشخصات فنی ساختمان، الزامات و مقررات ملی ساختمان
- تحلیل فنی، مراقبت اجرایی، خاکبرداری، شالوده
- سازه – ستون، کف و ...
- دیوارها
- نماها
- پلدها
- در و پنجه
- تأسیسات مکانیکی

• تأسیسات الکترونیکی

در تمام موارد ذکر شده با اصول ایمنی در مقابل زلزله، حریق و صرفه جویی در انرژی، حفظ محیط زیست، حقوق معماری، دوام، عملکرد رعایت می شود.

روش ارزیابی:

پروردگار	آزمون های نهایی (تصویر درصد مشخص گردد)	میان ترم (تصویر درصد مشخص گردد)	ارزشیابی مستمر (تصویر درصد مشخص گردد)
٪۵۰			٪۵۰

فهرست منابع:

منابع مربوط به این درس همه ساله از سوی استادید با توجه به نمونه های مورد بررسی معرفی می گردد.

- اسفندیاری، مژده (۱۳۸۴)، دیتیل های ساختمانی و روش های اجرای آن، ناشر: آذر
- زمرشیدی، حسین (۱۳۸۹)، اجرای ساختمان (عناصر و جزئیات)، ناشر: زمرد
- سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، مرکز مدارک علمی و انتشارات، ۱۳۸۱، مشخصات فنی عمومی کارهای ساختمانی، نشریه شماره ۵۵
- کباری، سیاوش (۱۳۸۸)، دیتیل های ساختمانی: شامل ۱۳۰۰ دیتیل اجرایی، ناشر: دانش و فن

عنوان فارسی درس: طرح معماری ارشد (۳)

عنوان درس به انگلیسی: Graduate Architectural Design III

تعداد واحد: ۴ واحد

تعداد ساعت: ۱۲۸

نوع درس: اصلی

نوع واحد: ۴ واحد عملی

پیشنبهایز: طرح معماری ارشد (۲)

آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □ سفر علمی □ کارگاه □ آزمایشگاه □ سمینار □

اهداف کلی درس:

- تأکید بر جنبه‌های کاربردی، حقوقی و اجرایی ساختمان
- توجه به لزوم هماهنگسازی میان ایده‌های طراحی با اجزاء و سیستم‌های ساختمانی

موضوع:

پس از درس طرح معماری ارشد (۱) که بر روش شناسی در طراحی تأکید دارد و طرح معماری ارشد (۲)، که به جنبه‌های نظری و مبانی طراحی نظر می‌افکند، طرح معماری ارشد (۳) به عنوان سومین و آخرین درس کارگاهی در حوزه‌های طراحی به جنبه‌های فنی و اجرایی طراحی معماری می‌پردازد. در این درس دانشجویان همچون دو طرح معماری گذشته ضمن ارائه یک تمرین طراحی ملزم به ارائه گزارشی در حد ۳۰ صفحه در ارتباط با معرفی مبانی طراحی می‌باشند.

سرفصل درس:

عملی:

این طرح دانشجو ضمن پرداختن به جنبه‌های خلاقانه، روشنمند و نظری طراحی اقدام به انجام تمرینی با تأکید بر زمینه‌های فنی و کاربردی می‌نماید. از آنجا که تفکر و تعامل بین طراحی معماری اجزاء ساختمانی، معرفی سیستم‌های ساختمانی، و توجه به جنبه‌های حقوقی و اجرایی مورد نظر می‌باشد، دانشجویان باید در مسیری راهنمایی گردند تا در برنامه‌دهی و طراحی پروژه خود در ابعاد کلان و خرد به تأثیر و تأثرات طرح خود با محیط نیز پی ببرند.

ارزش‌گذاری مبتنی بر سه راستای زیر خواهد بود:

- توجیه تحلیلی مبانی اجرایی به صورت گزارش
- کیفیت طرح
- انطباق طرح معماری با زمینه‌های اجرایی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پیروزه (بصورت درصد مشخص گردد)
%۵۰			%۵۰

فهرست منابع:

دروس عملی/اکارگاهی دارای منابع مشخصی نمی‌باشند و با توجه به موضوع طرح، هر تیمسال دانشجویان می‌توانند از منابع معرفی شده از سوی استادی، استفاده کنند.

- آنتونیادس، آنتونی (۱۳۸۲)، *بوطیقای معماری (آفرینش در معماری) تئوری طراحی: راهبردهای محسوس به سوی خلاقیت معماری*، ترجمه احمد رضا آی، نشر سروش، جلد ۲
- آنتونیادس، آنتونی (۱۳۸۲)، *بوطیقای معماری (آفرینش در معماری) تئوری طراحی: راهبردهای محسوس به سوی خلاقیت معماری*، ترجمه احمد رضا آی، نشر سروش، جلد ۳
- برولین، برنت (۱۳۸۶)، *دید معماری: راهبردی به حل مسائل طراحی معماری*، ترجمه محمد احمدی نژاد، نشر خاک
- دی کیار، جوزف (۱۳۸۹)، *استانداردهای جامع معماری داخلی و طراحی فضای ترجمه محمدرضا بیات*، نشر شهرآب
- فاوست، پیتر (۱۳۸۸)، *طراحی معماری*، ترجمه محمدرضا شاهی، نشر بزدا
- فراهانی، فریدون (۱۳۸۹)، *انسان، طبیعت، طراحی: بازتاب طبیعت در هنر و معماری*، نشر گفتمان اندیشه معاصر
- کاپن، دیوید اسمیت (۱۳۸۸)، *مبانی نظری معماری غرب*، جلد اول، تالیف و ترجمه علی یاران، انتشارات شهیدی
- کاپن، دیوید اسمیت (۱۳۸۸)، *مبانی نظری معماری غرب*، جلد دوم، تالیف و ترجمه علی یاران، انتشارات شهیدی
- کاپن، دیوید اسمیت (۱۳۸۸)، *مبانی نظری معماری غرب*، جلد سوم، تالیف و ترجمه علی یاران، انتشارات شهیدی
- کری، جورمکا (۱۳۸۸)، *روش‌های طراحی معماری*، ترجمه لیلا داودزاده (متراجم)، نشر آدنا
- لازتو، پائول (۱۳۸۹)، *بیان گرافیکی در طراحی و معماری*، ترجمه محمد احمدی نژاد، نشر خاک
- نویفرت، پیتر (۱۳۸۰)، *نویفرت*، ترجمه پریما برادران مهاجری، نشردانشگاه تهران

عنوان فارسی درس: معماری و توسعه

عنوان درس به انگلیسی: Architecture & Development

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: اختیاری

نوع واحد: ۲ واحد نظری

پیشنبه‌یاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد □ ندارد ■ سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □

اهداف کلی درس:

طراحی فضایی برای تشخیص موقعیت رشته معماری در تعامل با دیگر رشته‌های دخالت کننده در محیط زیست برای ایجاد توسعه‌ای درون‌زا و پایدار، ایجاد امکان قضاوت رشته معماری از بیرون و نقد و بررسی روش‌فکرانه آن همراه با مقایسه رشته‌از درون و تحلیل متخصصانه و در نهایت بحث و بررسی سازوکار تکامل و توسعه فرهنگی و تمدنی کشور.

سرفصل درس:

نظری:

بررسی مشکلات موجود در ارتباط با معماری و توسعه.

ضرورت پرداختن به موضوع مورد بحث.

تعیین هدف از ارائه درس و فتح باب تعامل معماری و توسعه.

بررسی روش‌های پرداختن به موضوع از قبیل:

- روش توصیفی،

- روش تشریحی،

- روش نمونه‌سازی و

- روش مقایسه‌ای.

ارائه مدل ارتباط انسان با خود، با انسان‌های دیگر (اجتماعی)، با محیط، با محیط مصنوع و با خدا.

بررسی دیدگاه‌های گدss، لوکوبوژیه، دکسیادس از طریق ارائه جداول ماتریسی آنها.

بررسی ماشین تفکر گدss. Gedess Thinking Machine.

بررسی موضوع خلاقیت در طراحی و تولید، در جامعه مولد و مصرفی

طراحی برای مردم، با مردم و توسط مردم.

بررسی مدل درون‌زا و اصول علمی مربوط به آن:

- فرآیند تولید

- اصل عرضه و تقاضا

بررسی توسعه‌دار پایین به بالا و بالعکس و مقایسه‌آن با توسعه افقی

- بررسی پژوههایی که در آن از مشارکت مردمی در طراحی و ساخت فضای زندگی استفاده شده است.
- بررسی نمونه‌هایی از معماری برای محرومین.
- بررسی نمونه‌هایی از معماری برای زمان حوادث غیر مترقبه طبیعی و مصنوعی.
- نگاه به معماری به عنوان عامل توسعه و یا عقب‌ماندگی.
- بررسی معماری به عنوان هنری متعالی و رشددهنده

روش ارزیابی:

پژوهه (تصویر درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (تصویر درصد مشخص گردد)	میان ترم (تصویر درصد مشخص گردد)	ارزشیابی مستمر (تصویر درصد مشخص گردد)
	٪۵۰		٪۵۰

فهرست منابع:

- اسلامی، سیدغلامرضا و حامد کامل‌نیا (۱۳۹۲)، معماری جمعی از نظر تا عمل، انتشارات دانشگاه تهران
- اسلامی، سیدغلامرضا (۱۳۹۲)، مبانی نظری معماری: عینکمان را خودمان بسازیم، پژوهشکده هنر
- Ackoff, R.L. (1974), *Redesigning the Future*, University of Pennsylvania, A Wiley International Publication.
- Bax, M. F. Th. (1989), "Structuring Architectural Design processes", in Newcastle University, Open House International, Housing - Design - Development: Theories, Tools and Practice, ISSN 0168-2601 Vol. 14 No. 3.
- Boulding, Kenneth E.(1956), "General Systems Theory: The Skeleton of Science", in Management Science, volume 2, No. 3, April 1956, pp. 197-208.
- De Saussure, F.(1966), *Course in General Linguistics*, McGraw-Hill.

عنوان فارسی درس: تحلیل مکان طرح
عنوان درس به انگلیسی: Site Analysis

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: اختیاری

نوع واحد: ۲ واحد نظری

پیشنبه: ندارد

آموزش تكميلی عملی: دارد □ ندارد ■ سفر علمی □ کارگاه □ آزمایشگاه □ سمینار □

اهداف کلی درس:

- دستیابی به زمینهای و دانش‌های مربوط و لازم جهت انتخاب و تحلیل زمین و مکان طرح در ارتباط با برنامه طراحی.
- آشنایی با تأثیرات متقابل و قابلیت‌های مکان طرح.
- آشنایی با برنامه طرح و مبانی نظری طراحی در جهت پاسخگویی به اهداف پروره با تأکید بر ملاحظات زیست محیطی.

سرفصل درس:

نظری:

- ارتباط معماری و مفهوم مکان و فضا، تعریف مکان.
- اهمیت و تأثیر موقعیت و مشخصات زمین و یا مکان طرح در طراحی معماری.
- بررسی گونه‌های مختلف مکان‌های درون و برون شهری و شناخت ماهیت هر یک از آنها.
- شناخت قابلیت‌های مکانی، طبیعی، اقلیمی، زیست محیطی و کالبدی.
- بررسی امکان‌سنجی کاربری‌های پیشنهادی برای مکان خاص.
- فرایند انتخاب و آنالیز سایت در ارتباط با سیاست‌های توسعه، کاربری‌ها، دسترسی‌ها، شرایط اقتصادی، شیوه‌های ساخت و ساز و قوانین موجود جهت توسعه کالبدی سایت، بهای زمین و مسئله‌اشغال.
- بررسی و آنالیز مشخصات کالبدی مکان طرح چون مشخصات طبیعی زمین و ترکیبات خاک.
- تراکم ساختمانی در ارتباط با ظرفیت بارگذاری زمین.
- تحلیل مکان طرح جهت استفاده بهینه‌از انرژی‌های طبیعی چون خورشید، باد و بررسی کاهش آلودگی‌های صوتی در محل.
- تحلیل مکان طرح درجهت بررسی قابلیت‌های ممکن در خصوص احداث اینیه و تجهیزات زیربنایی، جمع‌آوری آب‌های سطحی و زیر سطحی، فاضلاب، شیب زمین و تهیه نقشه‌های ترکیبی جهت شناخت نقاط مطلوب و نامطلوب برای توسعه و آماده‌سازی زمین.
- تحلیل مکان طرح از جهت دید و منظر از درون و بیرون و بررسی هم‌جواری‌ها و همسایگی‌ها

- طراحی شبکه دسترسی‌ها با حداکثر شبکه مجاز و محدودیت‌های شبکه‌بندی شامل محدودیت‌های زیست محیطی، عملکردی و منظر.
- تحلیل سایت و مسئله‌امنیت واپسی و ارتباط آن با توسعه مکان.
- ضوابط لازم در خصوص منطقه‌بندی فعالیت‌ها در سایت.
- ضوابط تفکیک زمین.
- بررسی و تجزیه و تحلیل سایت‌های مسکونی و ضوابط تفکیک عرصه‌آنها.
- معیارهای لازم در جهت مقایسه سایت‌های مختلف برای انتخاب بهترین گزینه برای توسعه با توجه به برنامه طرح.
- معیارهای لازم در جهت بررسی تأثیرات زیست محیطی و توان اکولوژیک مکان طرح با استفاده از روش EIT (Environmental Impact Assessment) و بررسی اثرات منفی و مثبت توسعه کالبدی مکان.
- بررسی فرایند تهیه طرح جامع توسعه زمین‌های بزرگ برای ساخت مجموعه‌های معماري و جایابی فعالیت‌ها و استقرار ساختمان‌ها بر آنها.
- شناخت پدیدارشناسانه مفهوم «مکان»(Place)، «روح مکان»، «تعلق به مکان» و ارتباط مکان طرح با «زمان» و تجربه مکانی.
- آشنایی با دانش‌های "Geomancy" (جئومنسی) و «هنگ چوبی» در خاور دور جهت انتخاب سایت مناسب برای ساخت بنا.
- تأثیر عوامل روحی، ذهنی و جسمی انسان در ارتباط با مکان طرح و تجربیات انتخاب و توسعه سایت‌های مختلف در معماری و شهرسازی سنتی ایران و نتیجه‌گیری از مباحث.

روش ارزیابی:

پیروزه	آزمون های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)
٪۵۰	٪۳۰		٪۲۰

فهرست منابع:

- منابع مربوط به این درس همه ساله از سوی استادید یا توجه به نمونه‌های مورد بررسی معرفی می‌گردد.
- چینگ، فرانسیس (۱۳۸۶)، فرم فضای نظم، ترجمه زهره قرائوژلو، انتشارات دانشگاه تهران
  - دیویس، دیوید (۱۳۸۶)، پلان گرافیک، ترجمه زهرا رضوی، نشر گنج، تهران
  - کسامیی، مرتضی (۱۳۸۵)، اقلیم و معماری، نشر خاک، تهران
  - گروتر، یورگ (۱۳۸۰)، زیبایی‌شناسی در معماری، ترجمه جهانشاه پاکزاد، دانشگاه شهید بهشتی

• وايت، ادوارد (۱۳۷۸)، مفاهيم پايه در معماری، ترجمه محمد احمدی نژاد، نشر خاک، تهران

- Lagro, James A. JR. (2001), Site Analysis, Linking Program and Concept in Land Planning and Design, Jo

عنوان فارسی درس: سازه‌های معاصر

عنوان درس به انگلیسی: Contemporary Structures

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: اختیاری

نوع واحد: ۲ واحد نظری

پیشنبه‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □ سفر علمی □ کارگاه □ آزمایشگاه □ سمینار □

اهداف کلی درس:

- آشنایی با سیستم‌های ساختمانی جدید و فرم‌های سازه‌ای مدرن
- بررسی نحوه رفتار سازه‌ها و تأثیر متقابل فرم و سازه به ویژه در معماری معاصر خواهد پرداخت و تأثیر فرم‌های هندسی مختلف بر نحوه رفتار سازه در برابر انواع نیروها را فرا خواهد گرفت.
- آشنایی با تکنولوژی‌های مدرن و مصالح مورد استفاده برای اجرای سیستم‌های ساختمانی جدید

موضوع:

در این درس دانشجویان ضمن آشنایی با نمونه‌های برجسته در طراحی معماری امروز جهان که با استفاده از سیستم‌های ساختمانی بدیع و نوین شکل گرفته‌اند به ارزیابی و مقایسه فرم‌های هندسی هندسی متداول در معماری معاصر خواهند پرداخت و تأثیر فرم‌های هندسی مختلف بر نحوه رفتار سازه در برابر انواع نیروها را فرا خواهند گرفت.

دانشجویان ضمن آشنایی با ویژگی‌های سیستم‌های ساختمانی مدرن، مزایا و محدودیت‌های این سیستم را به صورت مقایسه‌ای خواهند آموخت تا ضمن آشنایی با معیارهای انتخاب سیستم ساختمانی مناسب بتوانند در طراحی‌های معماری خویش مناسب‌ترین سیستم ساختمانی را برای تأمین معیارها، محدودیت‌ها، خواسته‌ها و نیازهای طرح انتخاب نمایند.

سرفصل درس:

نظری:

سیستم‌های ساختمانی و فرم‌های سازه‌ای زیر مورد بحث و بررسی تحلیلی قرار خواهند گرفت:

• سازه‌های کششی (Tension Structures)

• سازه‌های غشایی (Membranes)

• سازه‌های هوای فشرده (Air-Supported Structures)

• قوس‌ها و سازه‌های قوسی (Arches)

• خرپاهای مسطح و فضایی (Trusses)

• سازه‌های فضاکار (Space Frames)

• گنبدهای ژئودزیک (Geodesic Domes)

• گنبدهای شولر، زایس، لاملا (Domes)

- قاب‌های صلب (Rigid Frames)
  - شبکه‌های یک لایه و چندلایه (Grids)
  - پوسته‌های استوانه‌ای (Cylindrical Shells)
  - پوسته‌های سهموی-هندلولی (هاپلار) (Hyperbolic-Paraboloid Shells)
  - سازه‌های ورق تاشده (Folded Plates)
  - سازه‌های سه‌بعدی (Space Structure)
  - سازه‌های چوبی (Timber Structures)
  - سازه‌های ساختمان‌های بلند (Hi-Rise Buildings)
  - سیستم‌های ساختمانی آینده (Future Systems)

در بررسی این سیستم‌های ساختمانی رفتار سازه تحت تأثیر نیروهای قائم و افقی (و نیز نیروی زلزله) و شناخت علمی فرم‌های سازه‌ای مدرن به منظور استنتاج ضوابط مقایسه و ارزیابی علمی این سیستم‌ها و نهایتاً انتخاب مناسب‌ترین سیستم ساختمانی مورد توجه قرار می‌گیرد.

معرفی سیستم‌های ساختمانی فوق‌الذکر پا تأکید بر موضوعات زیر صورت می‌گیرد:

- #### • خصوصیات اصلی سازه‌ای هر سیستم

- فرم معماری و ویژگی‌های عملکردی سیستم مورد نظر
  - مزایا و محدودیت‌های آن سیستم
  - روش اجرا و مصالح مورد استفاده
  - تجهیزات مورد نیاز برای اجرای آن سیستم
  - معرفی و بررسی نمونه‌های برجسته اجراشده از آن سیستم ساختمانی
  - تشخیص شرایطی که استفاده از سیستم مورد نظر به لحاظ مسائل طرا
  - مسائل اجرایی، و ویژگی‌های اقتصادی مناسب می‌باشد.

تشخیص شرایطی که استفاده از سیستم مورد نظر به لحاظ مسائل طراحی معماری، عملکرد سازه‌ای، خصوصیات فنی، مسائل اجرایی و پیزگی‌های اقتصادی مناسب می‌باشد.

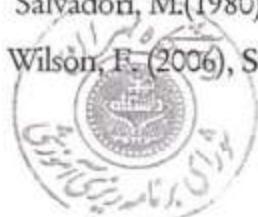
درس به صورت سمینار و سخنرانی همراه با ارائه تصاویر، اسلاید و فیلم ارائه می‌گردد. دانشجویان با مراجعه به منابع مختلف (کتب، نشریات علمی و فنی در زمینه مهندسی ساختمان و معماری) به مطالعه بیشتر درمورد سیستم‌های ساختمانی و سایر مباحث مطرح شده در کلاس خواهند پرداخت.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
(بصورت درصد مشخص گردد)			

فهرست منابع:

- آلن، ادوارد (۱۳۸۸)، ساختمان‌ها چگونه عمل می‌کنند، ترجمه محمود گلابچی و کنایون تقی‌زاده، انتشارات دانشگاه تهران
- باولی، مارتین (۱۳۸۹)، سیستم‌های ساختمانی آینده، نگاهی به معماری فردا، ترجمه محمود گلابچی، انتشارات دانشگاه تهران
- چیلتون، جان (۱۳۸۹)، سازه‌های مشبک فضایی، ترجمه محمود گلابچی، انتشارات دانشگاه تهران
- فرشاد، مهدی (۱۳۷۱)، سقف‌های پوسته‌ای بتني، وزارت مسکن و شهرسازی، مرکز تحقیقات ساختمان و مسکن گلابچی، محمود (۱۳۸۸)، سازه در معماری، انتشارات دانشگاه تهران
- گلابچی، محمود (۱۳۸۹)، ساختمان‌های فولادی برای دانشجویان معماری، انتشارات دانشگاه تهران
- گلابچی، محمود (۱۳۸۹)، طراحی ساختمان‌های بتني برای دانشجویان معماری، انتشارات دانشگاه تهران
- گلابچی، محمود و احسان سروش‌نیا (۱۳۸۸)، سازه به مشابه معماری، انتشارات دانشگاه تهران
- گلابچی، محمود و احسان سروش‌نیا (۱۳۸۹)، طراحی لرزه‌ای برای معماران، انتشارات دانشگاه تهران
- گلابچی، محمود و حامد مظاہریان (۱۳۸۸)، فناوری‌های نوین ساختمانی، انتشارات دانشگاه تهران
- گلابچی، محمود و علاقمندیان (۱۳۸۹)، پل‌های ایران و جهان، تعامل معماری، تکنولوژی و زیبایی، انتشارات دانشگاه تهران
- گلابچی، محمود و کنایون تقی‌زاده (۱۳۸۹)، پوسته‌ها و سازه‌های ورق تاشده برای معماران، انتشارات دانشگاه تهران
- گلابچی، محمود (۱۳۸۷)، درک رفتار سازه‌ها، انتشارات دانشگاه تهران
- مارگولیوس، ایوان (۱۳۸۹)، معمار، مهندس، ساختار، ترجمه محمود گلابچی، چاپ ششم، دانشگاه تهران
- مباحث بیست‌گانه مقررات ملی ساختمانی ایران، وزارت مسکن و شهرسازی، دفتر امور مقررات ملی ساختمان، ۱۳۸۸
- Billington, D. (2003), The Art of Structural Design, Princeton University Art Museum, USA
- Charleson Andrew W. (2005), Structure as Architecture, A Source Book for Architects and Structural Engineers, Elsevier
- LaVine, L. (2001), Mechanics and Meaning in Architecture, University of Minnesota Press
- Macdonald, A. (1994), Structure and Architecture, Oxford, Butterworth Architecture
- Popovic Larsen, O. & A. Tyas (2003), Conceptual Structural Design, Bridging the Gap between Architects and Engineers, Thomas Telford
- Salvadori, M. (1980), Why Buildings Stand Up, New York, Norton
- Wilson, F. (2006), Structural Systems, New York, Van Nostrand Reinhold

عنوان درس به انگلیسی: The Origins of Architectural Theory in Contemporary Period

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: اختیاری

نوع واحد: واحد نظری

پیشنباز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد □ ندارد ■ سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □

اهداف کلی درس:

• افزایش درک دانشجویان از مبانی نظری دنیای معاصر و درک عمیق ریشه های شکل گیری

معماری معاصر در غرب:

• افزایش توان تحلیلی دانشجویان در مواجه با معماری معاصر در سطح کارشناسی ارشد.

سرفصل درس:

نظری:

این درس در دو بخش مکمل ارائه می شود:

1. مبانی و مفاهیم نظری و اندیشه ای دنیای معاصر
2. کشف مابه ازاء مبانی مطرح شده در شکل گیری معماری معاصر

بنابراین سرفصل دروس به ترتیب زیر خواهد بود:

- طرح متدھای نقد و تحلیل در مباحث اندیشه ای و نظری معماری معاصر به عنوان مقدمه بحث
- آشنایی با مفاهیم: مدرن، مدرنیته، مدرنیسم، پست مدرنیسم، معاصر، سنت، شرق و غرب
- جایگاه تفکر مدرن در زندگی انسان
- رابطه میان فرهنگ و سبک معماری
- امانیسم و انسان مدرن (بحثی پیرامون سوزه و ابزه)
- هویت انسانی و هویت معماری در دوران معاصر
- اشاره ای به سیر فلسفه غرب بر زمینه دوران معاصر
- علم و مدرنیته، تکنولوژی و مدرنیته
- آشنایی با مفاهیم نقدپذیری و اندیوهای دالیسم در دوران معاصر
- آشنایی با مفاهیم اجتماعی دوران معاصر (دموکراسی، جامعه مدنی، حقوق بشر و...)
- خاستگاه های مدرن در شکل گیری هنر و معماری رومانتیک
- اکلگتیسم، آغازگاه مدرنیته
- نهضت هنری مدرن باز شناسی منشاء علمی، منشاء فلسفی
- نهضت هنری مدرن خاستگاه های اجتماعی

- معماری دوران مدرنیسم اول اندیشه ها و چالش های فلسفی
  - معماری لیت مدرن و موضوع هویت انسانی
  - معماری پست مدرنیسم، ریشه های فلسفی و اجتماعی
  - معماری در پایان هزاره چالشهای فرهنگی
  - معماری و گرایش های فلسفی پس از سال ۲۰۰۰

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
(تصویرت درصد مشخص ۷۰%)			
%۲۵	%۷۵	آزمون های نوشتاری	

فهرست منابع:

کریستیان نوربرگ ، شولتس، (۱۳۸۷) ، معنا در معماری غرب ، ترجمه مهرداد قیومی بیدهندی، انتشارات فرهنگستان هنر

آنتونیاس، (۱۳۸۱)، بوطیقای معماری - آفرینش در معماری، دو جلد، ترجمه احمد رضا آیی، انتشارات بسیار.

باپک احمدی (۱۳۷۳)، مدرنیته و اندیشه انتقادی، نشر مرکز
منوچهر مزینی، از زمان و معماری، انتشارات مرکز مطالعات و تحقیقات شهرسازی و معماری ایران

عنوان فارسی درس: معماری و اقلیم

عنوان درس به انگلیسی: Vernacular Architecture

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: اختیاری

نوع واحد: ۲ واحد نظری

پیشنبه: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □ سفر علمی ■ کارگاه □ آزمایشگاه □ سمینار □

اهداف کلی درس:

- شناخت و کسب دانش لازم درباره معماری بومی ایران و بکارگیری در طراحی.
- افزایش توان علمی دانشجویان در ارائه، ابداع و خلاقیت در طرح های معماری ایرانی، پژوهش در این مورد در پایان نامه های کارشناسی ارشد.

سرفصل درس:

نظری:

درس معماری بومی در چهار بخش شامل (آشنایی با اقلیم ایران)، (معماری بومی ایران)، (معماری بومی در جهان) و (رویکرد امروز جهان به معماری بومی) به ترتیب زیر ارائه می شود:

- شناخت مفاهیم کلی اقلیم و تقسیمات اقلیمی در ایران.
- تعریف معماری بومی، ارائه شناختی تحلیلی از ویژگی های معماری بومی، تبیین چگونگی شکل گیری معماری بومی و پارادایم های آن در طراحی معماری امروز.
- بررسی تحلیلی معماری بومی جهان و ارائه نمونه هایی از آن در جهان.
- بررسی و تحلیل رابطه ای معماری بومی با زندگی به مفهوم امروزی آن.

تبصره ۱- برای شناخت بیشتر، دانشجویان در طی ترم، با انتخاب یک نمونه از معماری بومی ایران یا جهان، آن را با توجه به مفاد درس، بررسی و تحلیل می کنند.

تبصره ۲- برای آشنایی بیشتر دانشجویان، در ضمن ترم مسافرتی به یکی از نقاط اقلیمی کشور صورت خواهد پذیرفت.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروره
(تصویر درصد مشخص گردد)			
%۲۵	%۵۰	آزمون های نوشتاری	۷.۲۵

فهرست منابع:

- دیتمار، گ. ای (۱۳۸۳)، معماری به مثابه سکنی گزیدن و بنادردن: طراحی عملی وجودشناسانه، تهیه و تنظیم: حمیدرضا انصاری، مجله معماری و شهرسازی، شماره ۷۹-۷۸، صص ۱۱۷-۱۱۲.
- دادخواه، مهیار (۱۳۸۴)، گذری در گسترهٔ معماری بومی-نگاهی به تصویرها و پدیده‌ها، در آدریانو آلپاکونولو و دیگران، معماری بومی، صص ۹۷-۱۵۱، (علیمحمد سادات افسری، ترجمه)، (چاپ دوم)، انجمن فرهنگی ایتالیا، موسسه علمی و فرهنگی فضا، تهران.
- راپورت، آموس (۱۳۸۶)، منشاء فرهنگی مجتمع‌های زیستی، در جیمز موریس، تاریخ شکل شهر تا انقلابات صنعتی، صص ۴۰۹-۴۴۵ (راضیه رضازاده، مترجم)، نشر دانشگاه علم و صنعت ایران، تهران.

عنوان فارسی درس : پایان نامه

عنوان درس به انگلیسی: Final Project & Thesis

تعداد واحد: ۶ واحد

تعداد ساعت: ۱۹۲

نوع درس: اصلی

نوع واحد: ۶ واحد عملی

پیش‌نیاز: طرح معماری ارشد (۳)

آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □ سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □

اهداف کلی درس:

- آشنایی دانشجو با تهیه یک گزارش علمی
- تبیین نظریه و سیر روشمند ارائه یک بررسی علمی و ارزیابی آن
- ایجاد یک طرح معماری براساس مطالعات نظاممند و تدوین مبانی نظری طراحی
- به کارگیری دانش بررسی شده در طی سه نیمسال آموزشی در دوره کارشناسی ارشد

موضوع:

موضوع پایان نامه در دوره کارشناسی ارشد معماری باید به دو جنبه نظری و عملی طراحی بپردازد. از این‌رو، انتخاب موضوعی که دارای ارزش مطالعات نظری بوده و دانشجو را به تبیین نظریه یا سوالی جهت تحقیق تشویق نماید و در نهایت با ایجاد پاسخی در سیر طراحی پژوهی به محصول طراحی معماری برساند، در اولویت قرار دارد.

سرفصل درس:

عملی:

- انتخاب موضوع و تهیه طرح پیشنهادی با کمک استاد راهنمای
- تهیه برنامه مطالعاتی و تدوین فصول پایان نامه،
- ملاقات با استاد راهنمایی یک برنامه تأیید شده و پیشبرد مراحل طراحی.
- ارائه گزارش نوشتاری (پایان نامه) در قالب تعیین شده از سوی دانشکده و دانشگاه،
- تهیه و ارائه نقشه های مطالعاتی و طراحی به همراه مکت پژوهه در جلسه دفاع نهایی.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پژوهه
(تصورت درصد مشخص گردد)			

۱۰۰٪

۱۰۰٪

۱۰۰٪

۱۰۰٪

۱۰۰٪

۱۰۰٪

۱۰۰٪

۱۰۰٪

۱۰۰٪

۱۰۰٪

۱۰۰٪

۱۰۰٪

۱۰۰٪

۱۰۰٪